

Strömsberg kan mer

Badplatsens bryggor uppdragna på land i väntan på nästa sommar.

Projektägare:	Stiftelsen Strömsbergs Industriminnen, ideell förening
Projektledare:	Eric Form
Kommun:	Tierp
Dnr:	61
Jnr:	2010 2783
Projekttid:	2010-04-23 – 2011-12-30

Beviljade stödmedel:	102 125 kr	Använda stödmedel:	96 332 kr
-----------------------------	------------	---------------------------	-----------

Totalt använda resurser i projektet:	231 170 kr
---	------------

”Effekter vi kan se av projektet idag: Samverkan ifrågasätts inte. Fler nöjda Strömsbergsbor. Fler fast boende. Förfrågningar kring lediga tomter. Fler besökare.”

Eric Form, projektledare

Verksamhet enligt projektplanen

BAKGRUND

Riksintresset Strömsberg i Tierps kommun är idag Upplands enda kompletta järnbruk från vallonepoken. Ortens pittoreska miljö ger den en stor potential som besöksmål och inflyttningsort. De insatser som redan gjorts för att öka ortens attraktionskraft har resulterat i en kraftig ökning av antalet besökare och har även bidragit till inflyttning av främst barnfamiljer, där någon av parterna ibland är egna företagare. Samtliga tillgängliga lägenheter och hus är nu i princip bebodda, men mark finns avsatt för ny villabebyggelse. Ortens utvecklingsmöjligheter som besöksmål begränsas dock ännu av bristen på service för besökare. Fortsatta insatser behöver göras för ytterligare stärka ortens attraktionskraft för besök och inflyttning, öka det lokala engagemanget i utvecklingsarbetet samt locka fler permanentboende och företag att etablera sig på orten.

SYFTE

Projektets syfte är att genom fortsatt utveckling av ortens miljö

- öka Strömsbergs dragningskraft på dagbesökare,
- attrahera till fortsatt inflyttning av främst yngre familjer,
- mobilisera fler Strömsbergsbor i utvecklingsarbetet,
- stärka bärkraften hos befintlig service,
- stimulera till inflyttning och nyetablering av företag, bland annat sådana som kan erbjuda servicetjänster.

VERKSAMHET

Det praktiska arbetet inom projektet innefattar bland annat:

- Investeringar i parken såsom utvidgning, markberedning, informationsskyltar, väg- och promenadunderhåll samt klippning av vegetationen i bruksdammen för att synliggöra Tämnaån vattenspegel.
- Utveckling av ortens lek-, bad- och grillplatser.
- Upprustning av minigolfbana.
- Upprustning av miljön kring två källor i Strömsbergs grannskap.

Parallellt med detta bedrivs inom projektet fortsatt arbete med

- Planering av Strömsbergs långsiktiga utveckling.
- Lokal mobilisering och nätverksbyggande samt etablering av arbetsgrupper för olika delar av utvecklingsarbetet.
- Aktivt marknadsföringsarbete för att locka till besök och inflyttning till orten.

Projektets kommentarer om ev. skillnader mellan planerad och genomförd verksamhet

Även denna gång missbedömdes tiden för att genomföra projektet, varför projektet förlängdes ett antal gånger. Den del av projektet som avsåg att göra miljön kring två sägenomspunna källor tydlig genomfördes enbart delvis enligt plan. Sannolikt kan detta till viss del förklaras med att ansvariga för delprojektet missförstått uppdraget.

Sammanfattning av svar i utvärderingen

Uppgiftslämnare: Eric Form

Första kontakten med Leader

Genom projektet ”Strömsberg kan”.

Leader som metod

Upplever att idén med Leader som sådan är god, med önskemål underifrån som resulterar i samverkan för starkare landsbygd och företagande. Menar att verbalisera och framföra önskemål är enkelt, men att svårigheterna uppstår vid genomförandet, eftersom det kräver deltagande och ansvar. Resultaten av genomförandet accepteras.

Leaders betydelse för projektet

Tror inte att projektet hade blivit av utan Leader.

Genomförande

Tycker att projektet lyckades. I första rummet har man fått igång ett nätverk där berörda inser och månar om värdet av samverkan. Målet i första rummet är att förbättra villkoren i bruket, både för boende och för mikroföretag. En ökande dagsturism fungerar som reklampelare för inflyttning och bostadsbyggande.

Innovation

Tycker att projektet blev innovativt, i den meningen att projektet födde ytterligare ett projekt: ”Strömsberg kan ännu mer”.

Samverkan och nätverkande

Projektet medförde ny samverkan och nytt nätverkande. Det nätverkande som Leader födde har fördjupats och tros idag endast ifrågasättas av eventuella fundamentalister, som enbart ser fördelar i förflutenheten.

Ökad affärsmässighet

Den uppställning för bruket som skett genom Leader och den förändrade attityden har varit förutsättningen för etableringen av Café Strömsberg och Nostalgimuseum, strax utanför bruket. Båda ses som framgångssagor. Antalet guidegrupper har ökat. Bruket har stigit fram i nätverket för vallonbruk. Café Strömsberg är inne i tredje omgången ägare. Det ägs idag av professionella företagare, som – i likhet med tidigare - sätter kvalitet, upplevelse, service och utbud i första rummet.

Långsiktighet

Industriminnesparkens upprustning (ingår även i projektet ”Strömsberg kan ännu mer”) fortgår. Två publika mätningar, 2011 och 2013, gav parkmiljön höga värden och klassas som besöksmål nr två efter Café Strömsberg. Vassklippning har genomförts både i senare Leaderprojekt och i det lokala nätverkets regi. Bruksdammen har blivit tydlig. Fisken mår uppenbarligen bättre. Lek-, bad- och grillplatser används flitigt. Marknadsföringen av bruket ses idag som en självklar del av nätverkets verksamhet genom produktion av tryckta kalendarium, upprustning av hemsidan www.stromsbergsbruk.nu, pressannonsering samt mässframträdanden, exempelvis 60-plus. Effekter som ses av projektet i dag är att samverkan inte ifrågasätts, fler nöjda Strömsbergsbor, fler fast boende, förfrågningar kring lediga tomter och fler besökare.

Framtidsutsikter för projektet

Det närmaste året kommer vid oförändrade variabler de fysiska resultaten av projektet att bestå men kräva underhåll. Mycket talar för att organisationer, som ingår nätverket, gör egna frågor till gemensamma. Tydliga exempel från 2013 är de gemensamma investeringarna i dator, kopian, ljudanläggning samt satsningen på hemsidan. Sådant var tidigare helt omöjligt. På sikt tänker man troligen i nya CLLD-projekt.

Spridning

Inom det centrala Strömsbergs bruk är Leader på allas läppar. Vetskapen förklarar med avståndet, men är hög i andra nätverk där någon av organisationerna i nätverket medverkar. Leaderprojekten har medfört att det rör sig mycket i Strömsberg. En konsekvens av det är att det idag skrivs relativt mycket om bruket. Presskontakten är ömsesidig, men Leadersambandet kanske inte alltid har förtydligats. Projektet har själva spridit information i "Bruksnytt" som trycks i 500 ex, 4 gånger om året och genom hemsidan.

Attitydförändring

Lokalt har Leader full acceptans. Antalet besökare ökar. Eftersom den övervägande delen har sin hemvist i Tierps kommun, kan man anta att attityden till bruket förändrats i positiv riktning.

Försörjningsmöjligheter

Projektet har bidragit till försörjningsmöjligheter. Café Strömsberg utökar sitt öppenhållande och anställer mer personal. Dock inte från bruket. Entréerna till Nostalgimuseum är förutsättningen för att museet både överlever och expanderar. Kontenta: Sysselsättningsgraden i bruket har ökat markant sedan starten 2009 av Leaderprojekten, även om de sysselsatta rekryteras från annat håll.

Koppling till andra projekt

Erfarenheten av samverkan inom Leaderprojekt är att medel sökts för gemensamma projekt från både kommun och RAÄ. Det förra för att förbättra informationen i bruket och det andra för upprustning av ett före detta smedsbad. Målet i första fallet är att berätta lokalt på stället om byggnadens funktion och tillmötesgå därmed önskemål i de publika undersökningarna 2011 och 2013. Projektet är ett komplement till den upprustning som nu sker av vårt Besökscentrum (Se 2012-2184). Det andra gör Lanchashiresmedjan intressantare som besöksmål.

Leaderprojekt

Sannolikheten för att genomföra ett CLLD-projekt är trolig. Stötestenen kan vara tillverkningen av alla papper. Kapaciteten för det kan vara på upphällningen i bruket.

Övrigt

Tycker att Leader Nedre Dalälven tillsammans med övriga Leaderområden bör fortsätta att lobba hos regeringen för att få EU att minska pappershanteringen. Anser att nuvarande byråkrati är främmande för den svenska öppenheten. Menar att projekten i många fall bygger på ideella insatser från personer med begränsad erfarenhet av pappershantering och i många fall under tidsbrist.

Uppnådda huvudmål och delmål, kvantitativa

Nya försörjningsmöjligheter , uttryckta som helårsarbeten	1
Antal personer som fått del av nya försörjningsmöjligheter	4
Bevarade försörjningsmöjligheter , uttryckta som helårsarbeten	1,5
Antal personer som fått del av bevarade försörjningsmöjligheter	5
Nystartade företag	1
Bevarade företag	1
Antal inflyttade permanentboende	3
Antal nya nätverk	2

Nya eller förstärkta varumärken:

Café Strömsberg. Nostalgimuseum. Strömsbergs Bruk.

Efterlämnade fysiska resurser:

Två rollups. Snyggare bruksdamm. Snyggare park. Upprustad lek-, bad- o grillplats.

Uppnådda mål, kvalitativa

Samarbetsklimat:	<i>Stor förbättring</i>
Exempel:	Djupare dialog, alla drar åt samma håll, arbetsgrupper.

Framtidstro:	<i>Viss förbättring</i>
Exempel:	Diskussioner pågår för att utveckla bruket som besöksmål och plats att bo på.

Attraktionskraft för boende:	<i>Viss förbättring</i>
Exempel:	Upprustningsåtgärder i bruket.